

En toen was **ik** opeens **nieuws**

Het was een jaar vol hoogte- en dieptepunten. Op mondiaal niveau, maar voor velen ook op persoonlijk vlak. Sommigen haalden met hún nieuws zelfs de headlines. Acht verslagen van levensveranderende gebeurtenissen.

Eloou

Laura

Albert

Marjan

Jiske

Saskia

Bartho

Jolanda

Ebru redde een meisje van de verdrinkingsdood

EBRU YARIM (31) IS GETROUWD EN MOEDER VAN TWEE KINDEREN. OP 8 MEI REDDE ZE SAMEN MET EDMON AVKIAN (48), EVENEENS GETROUWD EN VADER VAN TWEE KINDEREN, EEN MEISJE VAN DE VERDRINKINGSDOOD.

“Het beeld van dat koude, stijve lijfje laat me niet los. Haar lippen, neus en vingers paars. Alsof ik een dood kind reanimeerde.

Het was Moederdag. De zon scheen. We waren met het gezin in Hulsbeek, een recreatiegebied bij Oldenzaal. Mijn zwager en schoonzus waren er ook. Ik verloor de kinderen die vrolijk speelden, geen moment uit het oog. Opeens viel mijn blik op een kind dat in het water dreef. Of was het een pop? Ik kreeg het niet duidelijk in beeld. Tot ik een man het water, een ondiepe plas, in zag rennen. Het was dus geen pop.

Ik riep mijn schoonzus dat ze op de kinderen moest letten en snelde naar de man toe. Hij had het meisje op het zand gelegd. Ik vertelde dat ik verpleegkundige ben en dat we haar

moesten reanimeren. Tijdens de mond-op-mondbeademing kwamen er etensresten uit haar keel. En bloed. Veel bloed. Zo heftig. Het heeft een tijd geduurd voor ik weer kon eten zonder hieraan te denken. Na een tijdje nam meneer Avkian de beademing over zodat ik hartmassage kon geven. Ik wist wat me te doen stond, maar toch, een pop reanimeren is iets anders dan een kind en ik was bang haar ingewanden kapot te maken. Mijn angst dat ze het niet zou redden, of eigenlijk, mijn vermoeden dat het al te laat was, gaf ik geen ruimte. Opgeven was geen optie. Voor de omstanders die riepen dat het er niet goed uitzag, sloot ik me af. Na twintig minuten arriveerden de ambulance en de traumahelikopter. Pas toen ik het reanimeren uit handen kon geven, en de ambulance, met daarin ook de ouders van het meisje, wegreed, stortte ik in. Ik was volledig in shock. Kon niets meer en voelde me een geest. De eerste nachten deed ik geen oog dicht. En als ik buiten kinderen zag lachen, vloog het me naar de keel. Waarom zij

wél en het meisje niet? De derde nacht droomde ik – alweer – over haar. Maar deze droom was mooi. Ze praatte. En het bijzondere was, zo vertelde de politie later, dat ze inderdaad die derde dag ‘papa’ en ‘mama’ had gezegd. Toen ze na tien dagen van de ic in Groningen was overgeplaatst naar Enschede, heb ik haar opgezocht. We hebben gekletst en geknuffeld. Haar lijfje was warm, haar wangen roze. Ze lééfde, ik had het gevoeld en gezien. Pas toen kon ik weer verder met mijn leven. Dat meneer Avkian en ik een medaille kregen, vond ik een eer, maar nog blijer was ik met de foto’s die de ouders van het meisje me stuurden. Dat was voor mij het bewijs dat ze weer vol leven zat. Ik ben nu een paar maanden verder, maar de schrik zit er nog goed in. Zodra we in de buurt van water komen, al is het maar een pierenbadje, houd ik m’n hart vast. Het besef dat er elk moment iets kan gebeuren met mijn kinderen heeft mij angstig gemaakt.” ►

‘DAT IK EEN *medaille* KREEG, VOND IK EEN EER, MAAR NOG BLIJER WAS IK MET DE FOTO’S DIE DE OUDERS VAN HET MEISJE ME STUURDEN’

Laura was op vliegveld Zaventem toen daar een aanslag werd gepleegd

OP DINSDAG 22 MAART WAS LAURA ALTEVEER-RAMAKERS (36) UIT WEERT OP HET BRUSSELSE VLEGVELD ZAVENTEM TOEN DAAR EEN AANSLAG WERD GEPLEEGD. DE DAG ERVOOR WAS ZE GETROUWD MET HAAR GROTE LIEFDE ARNOUT.

“2016 zou een droomjaar worden. Naast de opening van mijn eigen yoga-massagepraktijk ging ik trouwen met Arnout. Op 21 maart hadden we een perfecte huwelijksdag; een intieme plechtigheid en daarna een heerlijk diner. We lagen bijtijds in bed, want de volgende ochtend moesten we om vijf uur op voor onze huwelijksreis naar Sri Lanka. Nog helemaal blij van onze mooie bruiloft reden we met de auto naar het vliegveld Zaventem. Na het inchecken wilden we rustig ontbijten, maar om bij de restaurants te komen, moest je een stuk teruglopen. Arnout zag een kortere route tussen de balies door. Opeens hoorden we een harde knal achter ons. We keken elkaar aan. Wat was dat? Overal dwarrelden papiersnippers en ik zag dat het plafond was ingezakt. Een paar seconden later volgde een tweede knal. Dit keer veel dichterbij. Ik sloeg mijn handen voor m'n gezicht en herhaalde maar: ‘We moeten weg, we moeten weg!’ Arnout bleef rustig en nam me op sleeptouw door de chaos. Het was mistig door de rook. Overal lag achtergelaten bagage en zaten gewonde mensen beduusd voor zich uit te staren, continu klonk er gegil. Voor mijn ogen doemde het beeld op

van de aanslagen in Parijs: mannen die met machinegeweren mensen neerschoten. Ik raakte in paniek. We hebben ons eerst verstoep in een kantoortje, daarna dirigeerde Arnout me naar de gate. Daar stonden agenten met getrokken wapens. Onbewust van de ernst vroeg ik aan een van hen: ‘Gaan er nog vluchten vandaag?’ Verbaasd zei hij: ‘Mevrouw, er is geen vertrekhal meer.’ Toen we eenmaal ‘veilig’ waren heb ik mijn ouders gebeld. Mijn moeder zei later dat ik heel vreemd klonk. Terwijl we naar onze auto liepen die buiten het vliegveld stond geparkeerd, kwamen de tranen.

er samen over te praten. Ook heb ik veel van me af kunnen schrijven. Het hielp. Op 20 augustus zijn we alsnog naar Sri Lanka gegaan. We vlogen vanaf Düsseldorf. Toen we door de douane waren, heb ik enorm gehuild. Alle spanning kwam eruit. Die vakantie was voor mij een moment van afsluiting. Maar nog steeds als ik op het journaal iets over een aanslag hoor, denk ik aan de slachtoffers in Brussel. Elke keer weer raak ik erdoor geëmotioneerd; zulk nieuws komt heftiger binnen dan vroeger, lijkt wel. Aanslagen zijn moeilijk te vermijden en iedereen kan slachtoffer worden,

‘IK HEB MIJN moeder NOG NOOIT ZO ZIEN HUILEN’

Op de autoradio hoorden we voor het eerst hoe ernstig de situatie was en dat er ook in de metro bommen waren ontploft. We beseften hoeveel geluk we hadden gehad: als we niet Arnouts route hadden gevolgd, waren we er misschien niet meer geweest. Thuis vingen mijn ouders ons op. Ik heb mijn moeder nog nooit zo zien huilen en ook mijn vader, die zelden zijn emoties toont, hield het niet droog. Hij pakte me vast en liet me niet meer los. Daarna begon het verwerken. We hadden geen behoefte aan slachtofferhulp, we hoopten het te redden door

beseft ik nu. Ik let daarom extra op. Net na de gebeurtenis liep ik door naar een andere coupé in de trein als ik een moslim met een rugzak zag zitten. Heel naar, zo wil ik absoluut niet zijn. Ik ben blij dat dat weer is gezakt. Maar al met al sta ik nu toch minder onbevangen op een evenement. In december gaan we een weekendje naar de kerstmarkt in Düsseldorf, dat vind ik met alle terreurdreiging – zeker in Duitsland – wel een dingetje. Maar wat moet je dan? Je thuis opsluiten is geen optie, daar is het leven veel te leuk en te kort voor.” ▶

Albert nam na vijftien jaar afscheid van RTL Boulevard

OP 26 AUGUSTUS WAS ALBERT VERLINDE (55) VOOR HET LAATST TE ZIEN BIJ RTL BOULEVARD.

“Vorig jaar rond kerst realiseerde ik me ineens: in 2016 doe ik al vijftien jaar *RTL Boulevard*! Wil ik dat nog wel? Ik twijfelde. Paste de formule nog bij me? Kreeg ik er nog net zoveel energie van als vroeger? Of durfde ik niet tegen mezelf te zeggen dat het mooi was geweest? Ik wist dat het dat laatste was. Iedereen die lang in een relatie of een baan zit, zal dat herkennen; er ontstaat meer spanning, je bent minder snel tevreden en blij. Je denkt dat het met het werk en je collega's heeft te maken, maar het ligt gewoon aan jou. Mijn manager raadde me aan het niet meteen tegen RTL te zeggen, want dat was slecht voor de contractonderhandelingen. Maar het was klaar, vond ik. En ik zou wel zien wat er daarna kwam. Ik heb het programma geen moment gemist – dat zegt genoeg. Het gaf een opluchting die ik van tevoren niet had verwacht. Mijn werkzaamheden liepen de laatste jaren ook zo uit-

een dat het niet meer klopte: enerzijds was ik musicalproducent en anderzijds moest ik als onpartijdige over de showbizz praten. Door die tegenstelling werd het zwaar. En dat ik vijftien jaar geen avonden voor mezelf heb gehad, heeft er ook ingehakt, merkte ik. Nooit at ik thuis. Maar ik kijk met veel plezier terug op mijn tijd bij *RTL Boulevard*. Ik heb daardoor veel bereikt en het leverde me een vak op; ik trek *RTL Live*, dat ik nu drie keer in de week doe, als een jas aan. Ook als mens heeft het me veranderd. Ik heb leren omgaan met druk en invloeden van buitenaf. Toen ik begon, raakte kritiek me enorm, door *RTL Boulevard* werd ik gehard: als ik het zelf goed vond, maakte het me niet uit wat de rest van Nederland ervan vond. Dat premiers gewoon bij ons aanschoven, zegt iets over de status die we hadden bereikt; Rutte belde me toen hij hoorde van het afscheid. Ik dacht: jeetje, de premier. Blunders heb ik natuurlijk ook gemaakt, de ene erger dan de andere. In de begintijd was ik te veel bezig met het scoren van primeurs.

Zo bracht ik de prille zwangerschap van Katja Schuurman naar buiten, die eindigde in een miskraam. Thijs Römer is dat nooit vergeten en tweette bij mijn vertrek iets lelijks. Ik heb daar oprecht spijt van. Met het verstrijken van de jaren ben ik milder geworden. Nadat het leven me lang toelachte, kreeg ik een paar jaar geleden opeens mijn eigen portie ellende voor de kiezen: mijn zakenpartner ging weg, mijn zwager Antonie Kamerling pleegde zelfmoord en de scheiding met Onno. Het was veel. Ik verloor mijn onbevangenheid om ongegeneerd over de ruzie tussen de adoptiekinderen van de Breukhovens te praten. Ik was rijper en wijzer geworden. Of 2016 privé een prachtig jaar was? Absoluut! Mijn ouders zijn dit jaar zestig jaar getrouwd, dat feest zal me nog lang bijblijven. Zij zijn gelukkig gezond en het allerbelangrijkste in mijn leven: mijn houvast. Sinds mei heb ik een hond. Straks ga ik lekker met hem wandelen. Ik heb daar nu alle rust en energie voor.” ▶

**‘DAT IK VIJFTIEN JAAR GEEN avond
VOOR MEZELF HEB GEHAD, HEEFT ER OOK
INGEHAKT, MERKTE IK. NOOIT AT IK THUIS’**

Marjan verloor haar baan als verkoopster bij V&D

TOEN HET DOEK DIT JAAR VIEL VOOR V&D, VERLOOR OOK MARJAN LUIJKEN (43) HAAR BAAN. ZE IS GETROUWD, MOEDER VAN TWEE DOCHTERS EN WOONT IN BREDA.

“De dag voor kerst 2015 bracht ik mijn jongste dochter naar school toen mijn moeder me een berichtje stuurde: ‘Kijk eens op het nieuws, het gaat over je werk.’ V&D had surseance van betaling aangevraagd. Ik ben meteen naar mijn vriendin gefietst met wie ik 24 jaar geleden bij het bedrijf ben begonnen. We hebben wel honderd keer naar *RTL Z-nieuws* gekeken. We voelden ons verslagen en hebben samen zitten huilen. Het werd een spannende kerst. Op oudejaarsavond – die ik samen met mijn vriendin vierde – hoorden we dat ‘we’ failliet waren. Toch hadden we nog hoop: op het journaal zeiden ze dat er veel gegadigden waren voor een overname. Ons filiaal in het centrum van Breda was een van de best lopende, we dachten: het komt goed! Wat moet V&D zonder ons? In de 24 jaar heb ik overal gestaan, altijd met veel plezier; van de broodafdeling tot de kindermode, de laatste periode bij de damesmode. Al jaren merkten we wel dat het slecht ging met de omzet, mensen die weggingen werden niet vervangen. Maar dat was vaker voorgekomen sinds ik er werkte. En dan ging het weer een tijdje goed. Nu dus niet: half februari hoorden we dat we op straat stonden. Ondanks de verslagenheid voelde ik me ook opgelucht: eindelijk duidelijkheid. De laatste werkdag hebben we veel lol gehad, ook al kregen we allemaal nutteloze opdrachten. Zo moes-

ten we allerlei artikelen die niets met elkaar te maken hadden verzamelen en versturen; het was net bezigheids-therapie. Met z’n allen liepen we daarnaast rondjes door de winkel en maakten een groepsfoto op de roltrap. Na sluitingstijd gingen we de stad in, het werd een leuke avond. Natuurlijk had ik al nagedacht over de volgende stap. Sommigen wilden iets heel anders gaan doen, maar ik vond dit werk leuk. Ik wilde het liefst snel aan de slag, want thuis zitten is niets voor mij. Via de vakbond volgde ik een cursus ‘zet jezelf op de kaart’, waar ik leerde te solliciteren en op te vallen. Binnen drie weken had ik alweer werk, sterker nog: ik kon kiezen uit twee banen. Sinds kort run ik een filiaal van een lingerieketen in hartje Breda. Het gaat goed met me. Ik geniet van mijn gezin, de gezelligheid en mijn werk. Wel mis ik de saamhorigheid bij V&D, we waren een soort familie. We kenden elkaar door en door, sommigen hoefde ik maar aan te kijken en ik wist wat er speelde. Veel van hen behoren nog steeds tot mijn beste vrienden en gelukkig hebben de meesten alweer nieuw werk: mijn vriendin als telefoniste, een ander op een mbo, een aantal in winkels. Het afgelopen jaar heb ik veel over mezelf geleerd: waar deuren dichtgaan, gaan ook deuren open. Ik doe nieuwe ervaringen op, ontmoet nieuwe mensen. Dat ik weer snel ergens werd aangenomen, heeft me veel zelfvertrouwen gegeven.” ▶

Kijk voor de overige interviews op pagina 122.

Gelukkig
**HEBBEN DE
MEESTEN ALWEER
NIEUW WERK'**

En toen was ik opeens nieuws

Vervolg van pagina 27.

Jiske won goud op de Paralympische Spelen

**DE DROOM VAN ROLSTOELTENNIS -
STER JISKE GRIFFIOEN (31) UIT
AMSTERDAM GING DIT JAAR IN VER-
VULLING TOEN ZE OP DE PARALYMPI-
SCHE SPELEN IN RIO GOUD WON IN
HET ENKEL- EN HET DUBBELSPEL.**

“Blijdschap, opluchting, ongeloof; zo’n beetje alles wat je kunt bedenken schoot door me heen na de winnende bal in de enkelspelfinale. Daarna ging het in één vaart door. Ik kon nog snel even mijn ouders omhelzen voor de

ik de knop omgezet: mijn hele leven werd ingericht naar tennis. Met succes. De afgelopen jaren won ik alle belangrijke toernooien in enkel- en dubbelspel en werd de nummer één van de wereld. Alleen Olympisch goud ontbrak in beide disciplines. Ik was alleen hiervoor in Rio; over elke andere kleur zou ik ontevreden zijn. Vlak voor het toernooi had ik nog een periode van twijfel nadat ik op Roland Garros hard was gevallen. Had ik wel in het goede geïnvesteerd? Stel dat het

alsnog. De dag na de enkelfinale won ik ook de dubbelspeltitel. Tijdens het spelen daarvan voelde ik minder druk en kon ik ook genieten van de ambiance. Die Brazilianen waren zó enthousiast. Helaas heb ik van Rio zelf niets gezien; de consequentie als je tot het eind in het toernooi zit. Tja, en met dit goud was dan mijn sportieve carrière geslaagd. Vanaf mijn elfde speel ik al rolstoeltennis. Mensen zeggen weleens: ‘Wat fijn dat je dat sporten hebt, anders had je niets.’ Zo’n onzin! Ik heb een vwo- en hbo-diploma en leid een leven zoals iedereen. Ik woon op mezelf en rijd overal heen met mijn auto – mijn zelfstandigheid is me het allerdierbaarst, meer nog dan tennis. En net als iedereen vind ik sporten fijn. Topsport was een keuze, maar ik weet ook dat het een keer ophoudt en ik mijn leven dan op een andere manier moet invullen. Terug uit Rio nam ik een pauze, maar na twee weken wilde ik weer de baan op. Ik heb blijkbaar nog steeds honger. Ik kijk nu per jaar of ik doorga. In 2017 hoop ik de US Open te winnen, die titel heb ik nog niet. Maar mijn oogkleppen zijn af, het laatste jaar was het alleen maar Rio, Rio, Rio. Er is nu ook weer ruimte om te genieten van andere leuke dingen.” ►

‘IK WAS ALLEEN VOOR goud IN RIO; OVER ELKE ANDERE KLEUR ZOU IK ONTEVREDEN ZIJN’

medaille-uitreiking. Toen ik het goud kreeg omgehangen, voelde ik dat als de beloning voor al dat harde werken. Tot vier jaar geleden was Esther Vergeer altijd overal de beste. Zij was als eerste honderd procent professionaal. Zelf heb ik lang gedacht dat ik zo niet kon leven, dat ik dan tennis niet meer leuk zou vinden. Ik deed er veel, maar liet er niet alles voor. Daarin heb

niet lukt? Andere topsporters vertellen dat ze dat herkenden: je bent zo dicht bij je doel en er kan nog veel misgaan. Je kunt geblesseerd raken en uit vorm. Vrienden en familie hielpen me eroverheen. Even was het spannend geweest in Rio tijdens de enkelspel halve finale. Diede de Groot speelde super en won de eerste set. Gelukkig herstelde ik en versloeg haar

‘DOOR MIJN *hulp*
AAN NEVEEN EN
JAWDAT KRIJGT
HET ABSTRACTE
OORLOGSGEWELD
VOOR MIJ
EEN GEZICHT’

Saskia besloot zich in te zetten voor vluchtelingen

SASKIA DE NIJS MELDDE ZICH AAN BIJ VLUCHTELINGENWERK NEDERLAND, OMDAT ZE VLUCHTELINGEN WILDE HELPEN. NET IN DIE TIJD VONDEN OOK DE AZC-RELLEN IN HAAR WOONPLAATS GELDERMALSEN PLAATS.

“Ik vind dat je samen verantwoordelijk bent voor een goed functionerende maatschappij. Al jaren doe ik daarom - naast mijn fulltime baan - divers vrijwilligerswerk. Toen vorig jaar de vluchtelingen crisis een hoogtepunt bereikte, voelde ik tot in mijn tenen dat ik iets moest doen; een menselijk drama op zo’n enorm grote schaal, daar kon ik niet zomaar bij staan toekijken. December vorig jaar meldde ik me aan bij Vluchtelingenwerk Nederland. Diezelfde maand braken in ‘mijn’ Geldermalsen rellen uit. We hoorden ineens dat er een azc zou komen; vijftienhonderd vluchtelingen op tienduizend inwoners. Te veel, te plots. Tijdens een raadsvergadering in het gemeentehuis overschaduwde een boze frontlinie de rustige meerderheid. Ik zat toen bij de schoolkerstviering van mijn zoontje, waar juist open en betrokken werd gesproken over vluchtelingenproblematiek. Eenmaal thuis hoorde ik politieauto’s en helikopters. Op televisie zag ik dat zelfs de ME werd ingezet en er waarschuwingsschoten werden gelost. Was dit mijn dorp? Het maakte me verdrietig en opstandig. Ik wilde laten zien; dit kan ook anders. Het azc is er niet gekomen, het vluchtelingenwerk ben ik wel gaan doen. Ik help statushouders (asielzoekers met verblijfsvergunning,

red.). De afgelopen maanden heb ik met twee andere coaches een gezin met vijf kinderen begeleid bij het contact met de gemeente, schoolinschrijvingen, huisinrichting, wegwijs worden in het dorp... De familie komt uit het Syrische Aleppo; vader Jawdat is advocaat, moeder Neveen docente. Jawdat heeft in de gevangenis gezeten en is daar gefolterd, omdat hij een boek in bezit had dat door het Assad-regime als subversief werd gezien. De familie kon hem vrijkopen, maar het betekende dat ze Syrië moesten verlaten. Jawdat is met een bootje via Turkije gevlucht. Later is het gezin in Nederland herenigd. Hier hadden ze, op een strijkijzer na, niets. Neveen had dat in alle haast ingepakt, totaal willekeurig. Jawdat en Neveen zijn ‘vroeg’ gevlucht, maar er waren destijds al sluipschutters en er gingen geregeld bommen af. De kinderen hebben zo veel knallen gehoord, dat ze bang zijn voor vuurwerk. Neveen vertelde dat ze continu werden omringd door de geur van verbrande lichamen, vanwege de gevangenis vlak bij het huis. Overleden gevangenen werden op straat verbrand. Toen Jawdat er opgesloten zat, ging Neveen regelmatig kijken of zijn lichaam bij de stapel doden lag. Hartverscheurend. Hun oude huis ligt nu midden in de vuurlinie. Ze leven in continue vrees dat familie en vrienden die daar nog wonen iets overkomt. Ondanks al hun beproevingen zijn ze warm en gastvrij. Ze hebben niets, maar er staat altijd koffie en wat lekkers klaar. We praten veel, in het Engels; ik hoop dat mijn luisterend oor hun een vorm van troost biedt.

Er is een warme band ontstaan. We ondernemen dingen; gaan naar de Utrechtse lapjesmarkt bijvoorbeeld. Soms zijn er cultuurverschillen: het directe aan Nederlanders, dat vinden ze apart. Of dat de koning op Koningsdag met het volk gaat praten. En drop, daar begrijpen ze niets van. Hoe kunnen we dat lekker vinden? Haring kennen ze nog niet, ik ben benieuwd wat ze daarvan vinden. Vluchtelingen hebben door incidenten soms een negatief imago; uitzonderingen krijgen de meeste aandacht. Dat is jammer. Ik ken bijvoorbeeld een stel Syrische mannen met totaal verschillende achtergronden die samen in een bed and breakfast werden gezet en die er toch het beste van wisten te maken. Dus waarom alleen zo’n verhaal waarbij iets misgaat? Door mijn hulp aan Neveen en Jawdat krijgt het abstracte oorlogsgeweld voor mij een gezicht. Meer mensen zouden het moeten doen. Omdat ik merkte dat er goed werd gereageerd op hulpvragen op social media, heb ik een Facebookgroep en website opgezet. Veel mensen bieden diensten of spullen aan. Dat zegt me dat de meerderheid juist openstaat voor hulp aan vluchtelingen. Binnenkort is de begeleiding van ‘mijn’ gezin afgelopen, maar ik houd contact. Begin dit jaar wilde ik mensen in nood de helpende hand bieden, nu, aan het einde van dit jaar, heb ik er een warme vriendschap voor heb teruggekregen.” ▶

Zelf ook iets doen voor vluchtelingen? Ga naar vluchtelingenwerk.nl. De site van Saskia: praktischehulpvluchtelingengeldermaalsen.nl

Bartho gooide het over een andere boeg na 25 jaar GTST

DIT JAAR VERRUILDE BARTHO BRAAT DE FICTIEVE MEERDIJKSE KROEG DE KONING IN GOEDE TIJDEN SLECHTE TIJDEN VOOR EEN ONBEWOOND EILAND IN DE STILLE ZUIDZEE IN HET PROGRAMMA EXPEDITIE ROBINSON. MET ZIJN 65 JAAR IS BARTHO DE OUDSTE DEELNEMER IN DE GESCHIEDENIS VAN HET SURVIVALPROGRAMMA.

“De programmamakers van *Expeditie Robinson* hadden hun twijfels. Het is best zwaar maar iedereen wordt gekeurd door een sportarts. Hij verklaarde mij kerngezond en bovendien heb ik me fysiek en mentaal goed voorbereid. Je hebt helemaal niets daar op dat eiland. Twee broeken,

Natuurlijk werd er gezeurd over honger, over hoe lekker Snickers waren, over lekkere Amsterdamse restaurantjes. Ik had daar eigenlijk niet zo'n last van. Eten werd een abstract idee, je kunt met heel weinig eten toch functioneren. Je maag verkleint en je valt af. In mijn geval was dat niet zo slecht.

Je bent wekenlang 24 uur in elkaars gezelschap. Leeft met elkaar, slaapt met elkaar. Dat moet je kunnen. Waar praat je over? Over van alles en nog wat, ja ook over seks. Ik weet niet meer wie het was die zei dat hij naar z'n vriendin verlangde, alleen maar om even naast haar te liggen. Datzelfde gevoel had ik ook: even de geur van mijn liefste op te snuiven.

Dat was niet de eerste keer dit jaar. Drie weken voor mijn laatste opnames in *Goede tijden, slechte tijden* was voor het eerst mijn bakje leeg. Geen nieuwe teksten meer. Het was voorbij. Ik heb wel een fantastisch afscheidsfeest gekregen. Maar stilzitten is niets voor mij. Drie dagen later had ik de eerste try-out van de klucht *Prettig gestoord* die ik met Arijan van Bavel heb gespeeld. Drie maanden later, de avond na de laatste voorstelling, had ik de eerste van try-out van *Gare de Lyon* dat ik samen met Jette van der Meij speel. Vanaf 3 maart 2017 gaan we daarmee het land in. Een liefdesverhaal dat zich in de Tweede Wereldoorlog afspeelt met een onverwachte wending aan het eind. Tragisch en toch hoopvol. Ook ga ik samen met Ernst Daniël Smid volgend seizoen het theater in. *Rauw in Grouw* gaat het heten en het wordt een komedie met een paar scherpe randjes over twee weduwnaars. En er komt een boek over me uit, *Bartho praat*. Over wat het met je doet om BN'er te zijn. Hoe het is om met een toiletrol onder je arm op een Franse camping vol Nederlanders te lopen. En dan is er ook nog mijn moestuin. Toen ik terugkwam van *Robinson* was alles overwoekerd. Dat ziet er in middels weer veel beter uit. Het heeft iets rustgevends, zo'n tuin. Ik heb daar altijd wel iets mee gehad. Je stopt een zaadje in de grond en er komt iets moois uit. Het blijft een wonder. En als je het dan ook nog op kunt eten! Courgettes, tomaten en allerlei soorten sla en bonen. Mijn grote trots is de aubergine. Dus ik kan zeggen dat ik in 2016 op meerdere gebieden een goede oogst heb gehad.” ►

'25 jaar BIJ GTST HEEFT ME VEEL OPGELEVERD, MAAR OOK IN MIJN NADEEL GEWERKT'

twee T-shirts, twee onderbroeken. Dat is het wel zo'n beetje. Geen zeep, geen tandenborstel, geen tandpasta maar ook geen telefoon, geen horloge, geen boek, geen pen, geen papier. Niets dus.

Zware proeven bij meer dan veertig graden en met elkaar je eten zoeken. Kokosnoten, cassaves en bananen. Meer was er eigenlijk niet. Er kwam een soort overlevingsmechanisme in me op. Was steeds bezig met eten zoeken, hout sprokkelen en vuur maken.

Dat ik ouder was, werkte in mijn voordeel. Ik kon beter relativieren. Eerst dacht ik dat het leeftijdsverschil geen issue zou zijn, maar ik merkte wel dat ik ergens de aansluiting met al die 25-jarigen miste. Je staat op je 65ste toch anders in het leven. Dat kwam vooral 's nachts in chaotische dromen terug. Dan zat ik ineens in de schoolbanken voor een examen wiskunde. Mijn onderbewuste gaf aan dat het me toch wat deed om niet helemaal deel uit te maken van de groep.

Jolanda won een grote geldprijs

JOLANDA HOUBEN (52) WON OP 1 JANUARI 2016 EEN GROTE GELDPRIJS (€ 1.041.694) IN DE NATIONALE POSTCODE LOTERIJ. HET KWAM OP HET BEST DENKBARE MOMENT...

“Al ruim 25 jaar kochten we loten. Eerst drie, later één. In de afgelopen jaren hebben we veel tegenslagen te verduren gekregen; ik kreeg een hersenbloeding én mijn man Jos verloor zijn baan. Financieel kregen we het daardoor zwaar. Het kwam zelfs zo ver, dat we bijna ons huis moesten verkopen. Gelukkig kreeg Jos nét op tijd een nieuwe baan. Toch bleef het sappelen; we gingen al jaren niet meer op vakantie en ook iets simpels als een ijsje op een terras, daar deden we niet aan. Veel te duur allemaal. Het enige wat we wel bleven doen, was elke maand met één lot meespelen in de Postcode Loterij. De reden daarvan was nooit de geldprijs – ik ging ervan uit dat de kans dat ik iets won klein was – nee, ik heb het altijd belangrijk gevonden om goede doelen te steunen. Via de Postcode Loterij deed ik dat automatisch. Op 1 januari 2016, we

zaten voor de televisie, werd er om negen uur ’s avonds aangebeld. Ik dacht nog: wie belt nou nog zo laat aan? Toen we de deur opendeden, herkende ik Bea Post, zij begeleidt de prijswinnaars van de Postcode Loterij. Mijn hart klopte in mijn keel: zou het...? Nee toch? Het bericht dat we meer dan een miljoen euro hadden gewonnen in de PostcodeKanjerdrong nauwelijks door. Dat kwam later, toen we rustig op de bank zaten. Al onze problemen zijn voorbij. Een godsgeschenk. Eindelijk kon ik mijn droom laten uitkomen, een online shop beginnen in keukenspullen. Dat wilde ik al zó lang, omdat een ‘gewone baan’ met de lichamelijke klachten na mijn hersenbloeding niet goed te combineren was. De eerste keer dat we uit eten gingen na het winnen van de loterij, keken we elkaar aan: ‘Kan dit zo-maar?’ We waren natuurlijk gewend om elke cent om te draaien. We zijn kort begeleid door de Postcode Loterij en kregen adviezen over beleggen, maar het was al snel duidelijk: wij wilden het zelf doen, we hadden geen behoefte aan verdere begeleiding.

Het allereerste wat ik na het winnen van de prijs voor mezelf kocht, was een nieuwe bh. Al jaren had ik last van mijn nek en rug. Eindelijk kon ik goede, ondersteunende lingerie kopen. Het winnen van het geld heeft ons niet veranderd. We wonen nog in hetzelfde huis. Ons leven is nu wel anders. We hebben eindelijk geld voor achterstallig onderhoud. En we hebben de oude keuken vervangen door een woonkeuken. We genieten nog steeds en vooral van kleine dingen. Een spontaan etentje, een nachtje in een hotel, af en toe een mooie bos bloemen op tafel. Ach, de belangrijkste dingen kun je toch niet kopen met geld: je vrienden, familie en mooie tijden samen. Dat is waar het zowel voor de prijs als daarna voor ons uiteindelijk om gaat. Je hoort weleens dat mensen in de omgeving afgunstig zijn of wat van je willen, als je zo’n prijs wint. Dat is bij ons nooit gebeurd. Iedereen wist dat we het eerder financieel zwaar hadden. Ze waren daarom eigenlijk alleen maar blij voor ons, heel lief.” ■

De website van Jolanda is trendykeukenspullen.nl

‘HET ALLEREERSTE WAT IK NA HET
winnen VAN DE PRIJS VOOR MEZELF
KOCHE, WAS EEN NIEUWE BH’